

THE THAI BANKERS' ASSOCIATION

หนังสือเวียนไทย

5 กรกฎาคม 2566

ธปท ปรับปรุงการรายงานหนี้ครัวเรือน ทำให้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP เพิ่มขึ้นจากนิยามเดิมที่ 86.3% เป็น 90.6%

THE THAI BANKERS' ASSOCIATION

Q&A สถิติเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน

1. ทำไมจึงต้องปรับปรุงข้อมูลนี้ และทำไมเพิ่งมาทำ/เผยแพร่?

- เพื่อให้หนี้ที่ก่อโดยภาคครัวเรือนมีความครบถ้วน และรอบด้านมากขึ้น
- ธปท. มีการเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลใหม่และประเมินคุณภาพของข้อมูลแล้วผ่านเกณฑ์ 4 ข้อ ดังนี้
(1) ความน่าเชื่อถือของวิธีการจัดเก็บและประมวลผล (2) ข้อมูลมีคุณภาพพออธิบายการเปลี่ยนแปลงสังคมเศรษฐกิจได้ (3) มีความถี่ของการจัดเก็บและเปิดเผยข้อมูลที่สม่ำเสมอ และ (4) ข้อมูลไม่ล่าช้าเกินไป จึงได้ทยอยปรับ coverage ของข้อมูล

2. สิ่งที่ปรับปรุงเพิ่มเติมคืออะไร?

ขยายความครอบคลุมผู้ให้กู้เพิ่ม 4 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มมียอดคงค้างเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน ณ ไตรมาส 1/2566 ดังนี้

- กยศ. 483 พลบ.
  - การเคหะแห่งชาติ 11 พลบ.
  - ธุรกิจพีโกไฟแนนซ์ 6 พลบ.
  - สหกรณ์อื่น ๆ (ไม่รวมสหกรณ์ออมทรัพย์) 265 พลบ.
- โดย ธปท. ได้ปรับข้อมูลย้อนหลังไปถึงไตรมาส 1/2555 ตามที่มีข้อมูลของกลุ่มผู้ให้กู้ข้างต้น

3. การจัดเก็บข้อมูลที่ปรับปรุงต่างจากมาตรฐานสากลหรือไม่ และมีข้อมูลที่ที่ยังไม่ครบถ้วนบ้าง?

- แม้ว่าในปัจจุบันยังไม่มีนิยามสากลของเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน แต่ข้อมูลหนี้ครัวเรือนของไทยครอบคลุมครบถ้วนมากกว่าประเทศส่วนใหญ่ ทั้งในมิติของผู้ให้กู้และเครื่องมือทางการเงิน ซึ่งประเทศส่วนใหญ่รวมถึงไทยมีข้อจำกัดในการจัดเก็บข้อมูลหนี้ครัวเรือนที่อยู่นอกระบบ เงินที่ครัวเรือนกู้ยืมกันเอง และครัวเรือนกู้ยืมจากภาคธุรกิจ ซึ่งอาจจะต้องมีการประเมิน และสำรวจเพิ่มเติมในอนาคต
- รายละเอียด ตามบทความ Stat-Horizon “การปรับปรุงความครอบคลุมของสถิติเงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน” [Click](#)

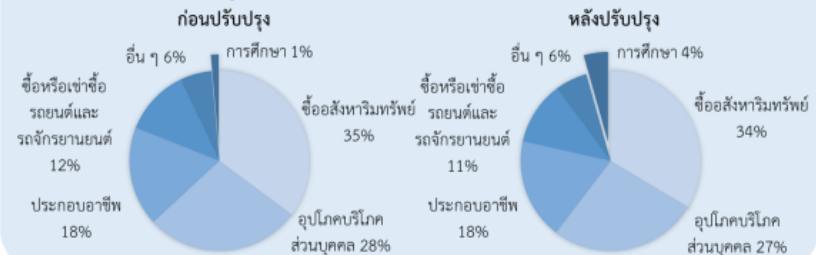
หมายเหตุ: ธปท. ยังเผยแพร่ข้อมูลชุดเก่าจนถึงงวดไตรมาส 4/2566 ซึ่งจะเผยแพร่ในไตรมาส 1/2567

4. มีผลกระทบต่อข้อมูลอย่างไร?

- เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนปรับเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4.5% ต่อ GDP ตลอดชุดข้อมูล โดย ณ สิ้นไตรมาส 1/2566 ยอดคงค้างเพิ่มขึ้น 7.7 แสนล้านบาทหรือ 4.3% ของ GDP (จาก 15.2 เป็น 16.0 ลลพ.)

- เงินให้กู้ยืมที่เพิ่มขึ้นจากการปรับปรุงข้อมูลส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา และเพื่อประกอบอาชีพ ซึ่งโครงสร้างสัดส่วนที่จำแนกตามวัตถุประสงค์ไม่แตกต่างจากข้อมูลก่อนการปรับปรุง

5. ตารางใหม่เผยแพร่ที่ไหน?

เผยแพร่บนเว็บไซต์ ธปท. หัวข้อ สถิติและข้อมูลเผยแพร่ > สถิติการเงิน

- ตาราง EC MB 039 S2 เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือน
- ตาราง EC MB 040 S2 เงินให้กู้ยืมแก่ภาคครัวเรือนจำแนกตามวัตถุประสงค์

แนวทางของ ธปท ในการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน เริ่มที่การแก้ไขหนี้เรื้อรัง และ Risk-based pricing

THE THAI BANKERS' ASSOCIATION

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

แนวทางการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือนอย่างยั่งยืน

Intended Outcome: “หนี้ในภาพรวมลดลงสู่ระดับที่ยั่งยืน (ต่ำกว่า 80%) ครัวเรือนมีความเป็นอยู่และสถานะทางการเงินที่ดีขึ้น”
ยังอยู่ระหว่างหารือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

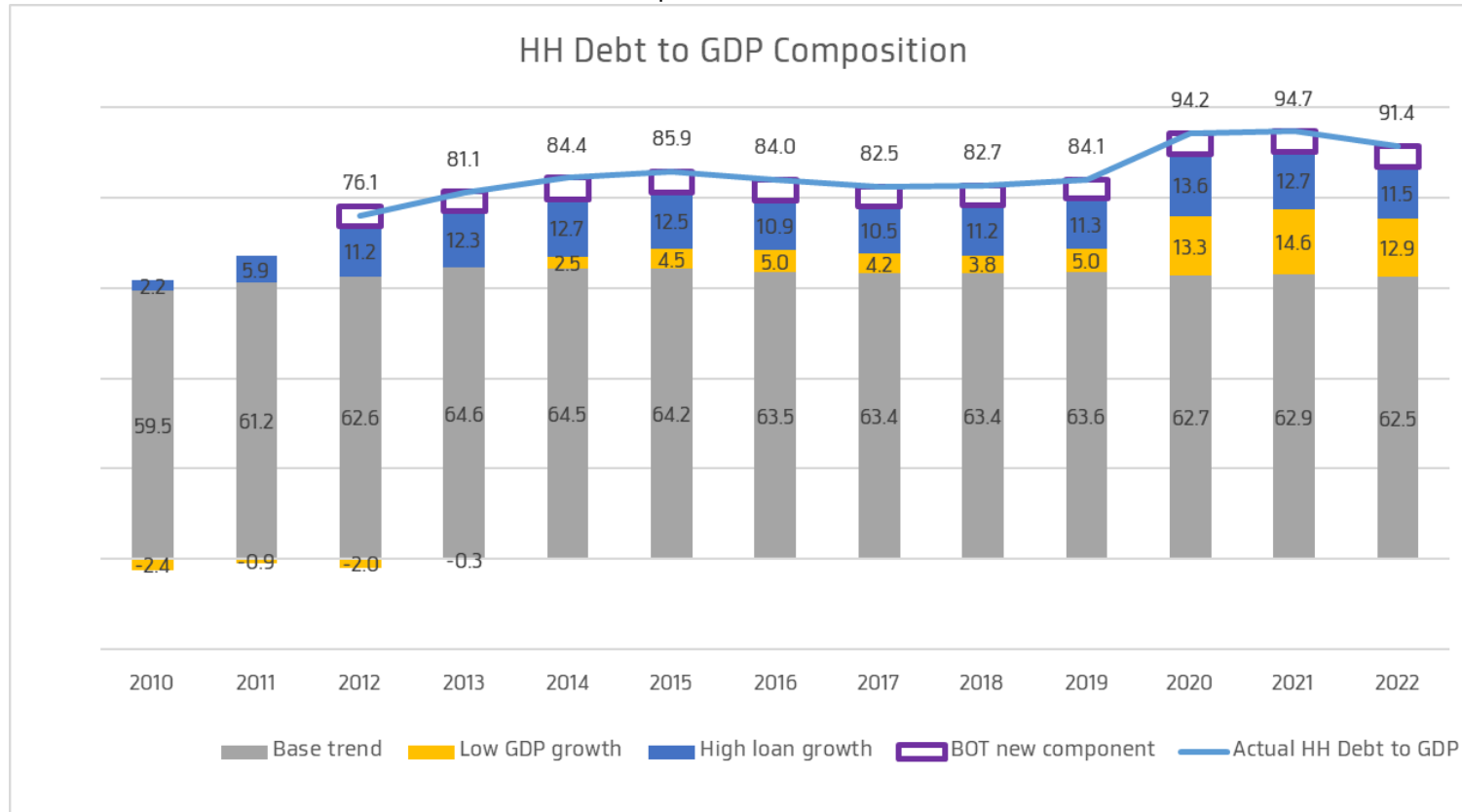
หลักเกณฑ์	1. หนี้เสีย NPL (ได้แก้หนี้)	2. หนี้เรื้อรัง (เห็นทางจบ)	3. หนี้ใหม่ (มีคุณภาพ)	4. หนี้ในระบบ
1 Responsible Lending	✓ “ลูกหนี้ได้รับความช่วยเหลือเหมาะสม ทันเวลา มีคุณภาพและเพียงพอ”	✓	✓ “สง. ต้องโฆษณาโดยไม่กระตุ้นการกู้จน เกินตัว ให้ข้อมูลครบถ้วน กระจุก พฤติกรรมลูกหนี้ และมีการประเมิน affordability”	
▪ Persistent Debt		✓ “ลูกหนี้ที่เป็นหนี้ปกติแต่เรื้อรัง เห็นทางปิดจบหนี้”		
2 Risk-based pricing			✓ “ลูกหนี้ที่มีประวัติชำระคืนหนี้ดีกว่า จะได้เงื่อนไขสินเชื่อดีกว่า”	✓ “ประชาชนเข้าถึงสินเชื่อในระบบ ด้วยต้นทุนที่ตรงความเสี่ยงของตน”
3 MaPP (DSR)			✓ “กำหนด DSR เพื่อผลักดัน affordability เพิ่มเติม”	
4 ความร่วมมือ จากภาคส่วนอื่น	<ul style="list-style-type: none"> • มีกลไกให้คำปรึกษาและไกล่เกลี่ยหนี้ เป็นระบบและทั่วถึง • ช่วยเหลือลูกหนี้ที่ล้มไปต่อได้ 	ร่วมมือแก้หนี้ทั้งระบบ (เช่น สหกรณ์ กยศ.)		“วางรากฐานที่สำคัญ” <ul style="list-style-type: none"> • มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนและหลากหลาย • แก่จน สร้างรายได้ (เสริมทักษะ ยกระดับโครงสร้างการเกษตร)

ไม่ต้องการให้การแก้ปัญหาหนี้กระทบเศรษฐกิจ เพราะเศรษฐกิจที่โตช้ากว่าศักยภาพเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้หนี้ครัวเรือนอยู่ระดับสูง

THE THAI BANKERS' ASSOCIATION

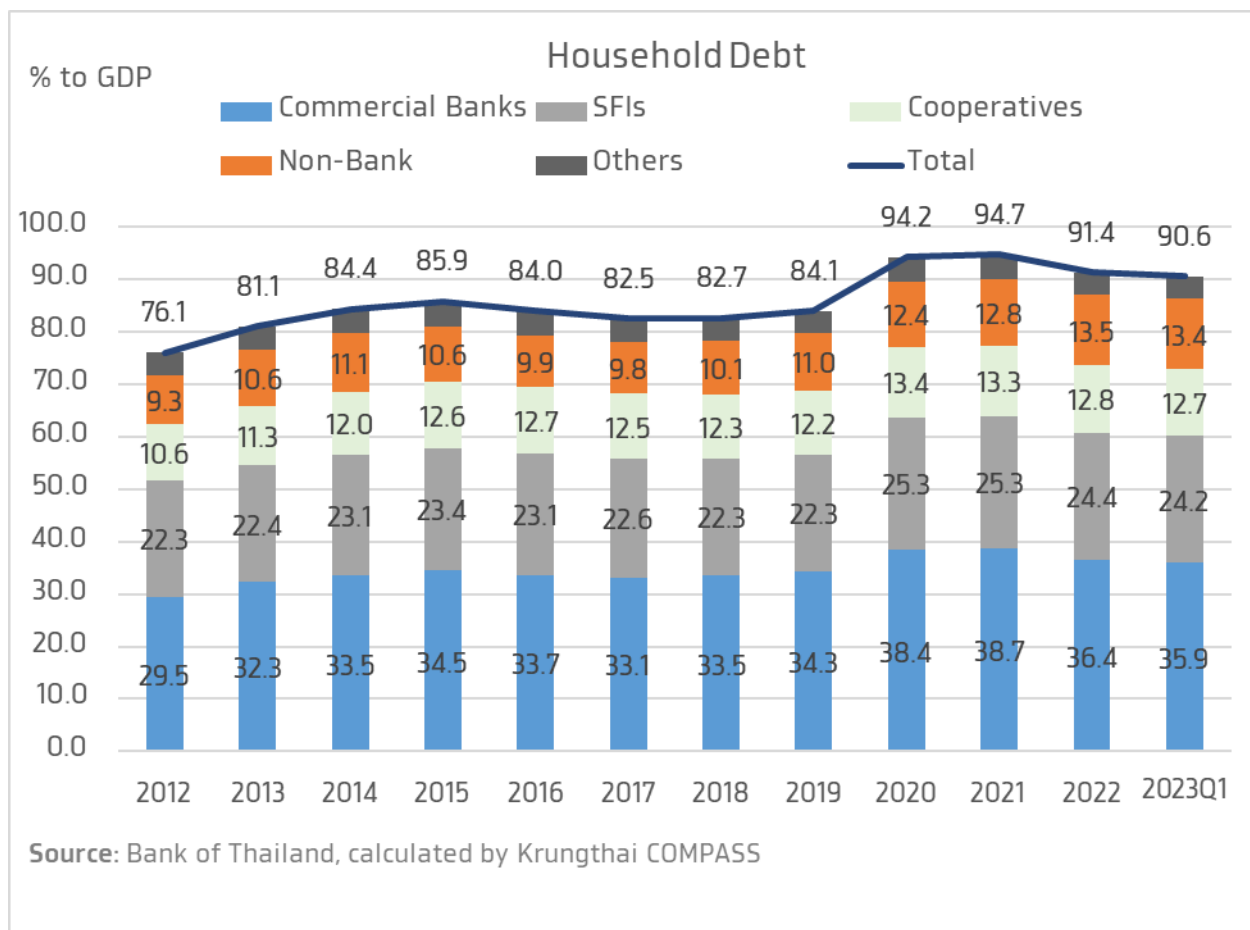
- สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP เร่งตัวขึ้น 2 ช่วงเวลา (1) 2010-14 จาก loan growth ที่สูงกว่าปกติเนื่องจากมาตรการกระตุ้นหลังน้ำท่วม (2) 2020-21 จากการลดลงของ GDP ตามโควิดและการฟื้นตัวที่ช้ากว่าศักยภาพ หากแยกสองตัวแรงนี้ออกไปหนี้ครัวเรือนจะอยู่ที่ราว 65% ต่อ GDP ส่วนปี 2015-19 หนี้ส่วนเกินชะลอลง แต่สัดส่วนหนี้ต่อ GDP ไม่ลงเพราะผลของ GDP โตช้า
- ถ้าไม่แก้ปัญหา GDP การลดสัดส่วนหนี้ต่อ GDP จะเป็นการค้ำมือเชื่อให้โตต่ำกว่าศักยภาพ ซึ่งจะสร้างผลเสียข้างเคียง

หมายเหตุ: การคำนวณแบ่งช่วง 2012-13 14-16 17-19 20-22 Potential NGDP growth ใช้ประมาณการ IMF โดยเป็น forward looking 3 ปีข้างหน้า Potential loan growth ใช้ 1 เท่าของ NGDP ยกเว้น 2012-13 ใช้ 1.3 เท่า
ที่มา: ธปท. คำนวณโดย Krungthai COMPASS

หนี้ครัวเรือนในระบบธนาคารพาณิชย์อยู่ที่ราว 36% ต่อจีดีพี

- ธนาคารพาณิชย์เป็นกลไกสำคัญในการแก้ปัญหาหนี้ครัวเรือน แต่หนี้ครัวเรือนในระบบ ธพ มี 36% ต่อจีดีพีเท่านั้น จึงจำเป็นต้องมองภาพรวมของระบบ

“ไม่ใช่ SM หรือ stage 2 ทั้งหมด ที่จะกลายเป็น NPL โดยเราพบว่าหนี้ที่เป็น SM ส่วนใหญ่ หรือ 60% จะคงอยู่ในสถานะ SM เหมือนเดิม เพราะมีการ ‘เลี้ยงค่างวด’ และมี SM ประมาณ 20% ที่สามารถกลับมาเป็นหนี้ดีได้ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ ขณะที่ SM ประมาณ 10% ที่เวลาผ่านไปจะกลายเป็นหนี้เสียได้ ดังนั้น SM ทั้งหมด ไม่ได้หมายความว่า จะเป็น NPL และนำไปสู่การยึดรถทั้งหมด” น.ส.สุวรรณี กล่าว

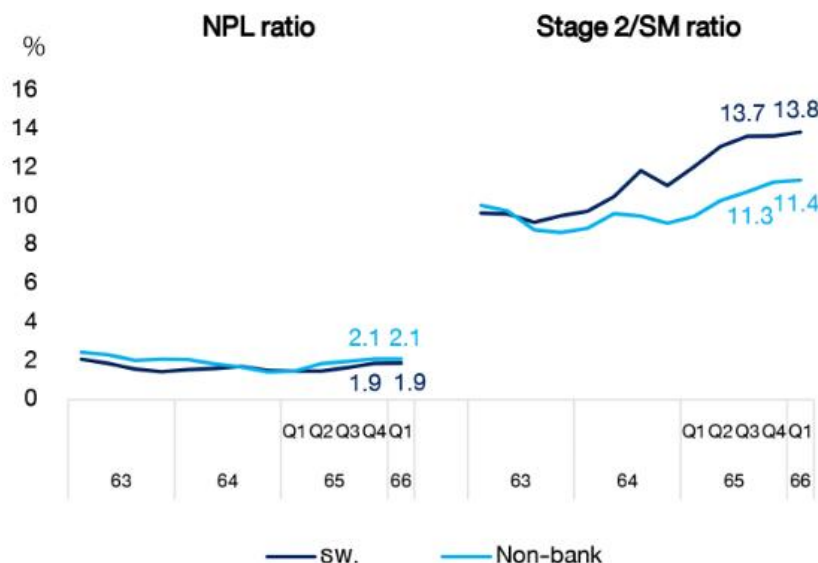

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

สินเชื่อรถยนต์

SM ratio ที่เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่เคยได้รับความช่วยเหลือแต่รายได้ยังไม่กลับมา
อย่างไรก็ดี ไม่ใช่ SM ทั้งหมดที่จะกลายเป็นหนี้เสีย ตามพฤติกรรมของพอร์ตรถยนต์

คุณภาพสินเชื่อรถยนต์ของระบบสถาบันการเงิน

- โดยทั่วไป SM ของสินเชื่อรถยนต์อยู่ในระดับสูงกว่าสินเชื่อรายย่อยอื่น ตามพฤติกรรมของลูกหนี้ที่อาจเว้นงวดผ่อนรถ เพื่อนำเงินไปหมุนจ่ายภาระอื่น และกลับมาผ่อนต่อ เพื่อไม่ให้ถูกยึดรถ
- ลูกหนี้ที่มีปัญหา ควรพิจารณาความจำเป็นในการใช้รถ ควบคู่กับความสามารถในการผ่อนค่างวด เพื่อเร่งเจรจาหากทางออกกับเจ้าหนี้

สินเชื่อรถยนต์ อีก 30% ที่ยังไม่อยู่ภายใต้การกำกับฯ
ปัจจุบันอยู่ในกระบวนการออกกฎหมายให้ สปท. กำกับดูแลธุรกิจเช่าซื้อ

ธนาคารให้การช่วยเหลือลูกหนี้อย่างต่อเนื่อง ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ที่ยั่งยืน

THE THAI BANKERS' ASSOCIATION

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ความคืบหน้าในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ของสถาบันการเงิน

ลูกหนี้ภายใต้มาตรการช่วยเหลือในภาพรวมมีแนวโน้มลดลงต่อเนื่อง
อย่างไรก็ตาม ลูกหนี้ของ non-bank เข้าสู่มาตรการช่วยเหลือเพิ่มขึ้น ผ่านการปรับโครงสร้างหนี้ที่ยั่งยืน

ยอดภาระหนี้ที่ได้รับความช่วยเหลือ

3.37 ลลพ.

ธพ. + non-bank: 1.89 ลลพ.

SFIs: 1.48 ลลพ.

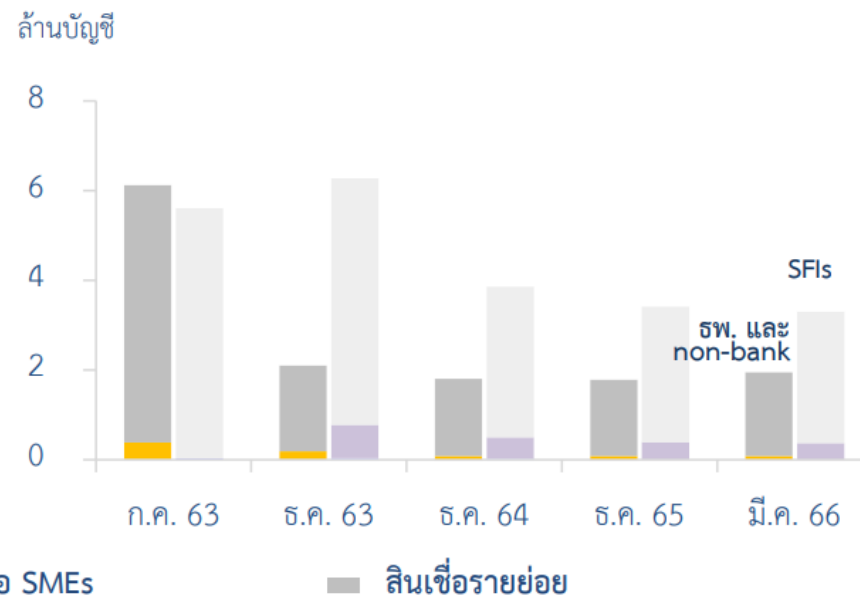
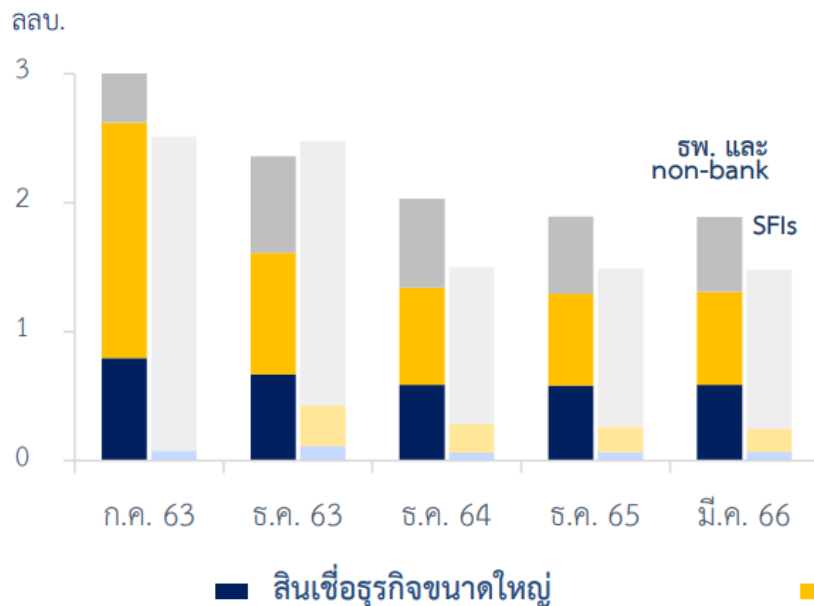

จำนวนบัญชีที่ได้รับความช่วยเหลือ

5.26 ล้านบัญชี

ธพ. + non-bank: 1.94 ล้านบัญชี

SFIs: 3.32 ล้านบัญชี

หมายเหตุ : แท่งสีเข้มแสดงข้อมูลของธนาคารพาณิชย์และ non-bank / แท่งสีอ่อนแสดงข้อมูลของ SFIs